

Ημερίδα με θέμα «Σχολικός εκφοβισμός: Μύθοι και πραγματικότητα»

Ομιλία Κυριάκου Ιωαννίδη με θέμα: Εκπαιδευτικό σύστημα και «σχολικός εκφοβισμός».

Η είδηση έρχεται από τον Βόλο. Μερίδα γονέων και καθηγητών του 2ου ΓΕΛ Νέας Ιωνίας προτείνουν να τοποθετηθούν κάγκελα ανάμεσα στο 2ο ΓΕΛ Ν. Ιωνίας και το 2ο ΕΠΑΛ Ν. Ιωνίας, που συστεγάζονται και συναυλίζονται στον ίδιο χώρο.

Ένα ερώτημα: τι οδήγησε σε αυτή την αντιδραστική πρόταση και ποιες μπορεί να είναι οι συνέπειες της στους μαθητές; Η όποια αντίδραση των μαθητών που πέρα από τα αόρατα ταξικά τείχη τους ορθώνονται και καινούργια-ολοφάνερα και σιδερένια πια- θα γίνει κι αυτή αντικείμενο ψυχιατρικών συνεντεύξεων του «άρρωστου» μαθητή ή θα αναζητήσουμε τα αίτια της σε μια κοινωνία που ξεσκαρτάρει ανθρώπους, που τη νεολαία της την ρίχνει στα ναρκωτικά, τα αδιέξοδα;

Και για να μπούμε στο θέμα της εισήγησης: πώς σχετίζεται το φαινόμενο που ονομάζεται «σχολικός εκφοβισμός» με τη λειτουργία του σχολείου. Όχι ενός οποιουδήποτε σχολείου αλλά του αστικού σχολείου και μάλιστα του σχολείου της καπιταλιστικής κρίσης.

Είναι αλήθεια ότι οι ιμπεριαλιστικοί οργανισμοί προβληματίζονται αρκετά και αυτό φαίνεται και μέσα από μελέτες τους και εκθέσεις τους για το κλίμα μέσα στο σχολείο, ειδικά μέσα στην τάξη. Για παράδειγμα έκθεση του ΟΟΣΑ αναφέρει ότι κατά μέσο όρο, το 13% του διδακτικού χρόνου μέσα στην σχολική αίθουσα αφιερώνεται από τους εκπαιδευτικούς για να κρατηθεί η απαραίτητη τάξη και πειθαρχία. Προφανώς τα παραπάνω αποτελούν ενδείξεις ενός προβλήματος που έχει βαθύτερα αίτια.

Προχωρώντας θα θέλαμε να θέσουμε ορισμένα ερωτήματα:

1. Πώς οριοθετείται ως φαινόμενο το bullying; Είναι προβληματικός ή όχι ο ορισμός του;
2. Πρόκειται για ψυχικό φαινόμενο, για πρόβλημα ατομικής συμπεριφοράς που αναλόγως πρέπει να αντιμετωπιστεί από τον ειδικό ψυχίατρο ή ψυχολόγο, να βρεθούν ίσως κάποιοι καλύτεροι τρόποι απάντησης ακόμα και καταστολής;

Ας προσπαθήσουμε να απαντήσουμε.

Στο φαινόμενο του «σχολικού εκφοβισμού» δόθηκε το διεθνές όνομα bullying το 1994. Συνειδητά χρησιμοποιούμε τη φράση

«δόθηκε το όνομα» με την έννοια ότι θέτουμε έναν προβληματισμό αν η σχολική ζωή και πριν το 1994 δεν περιείχε και τέτοια φαινόμενα. Όπως και να είναι πάντως, το bullying μπήκε στη ζωή μας. Με έναν ορισμό μάλλον προβληματικό που το πρόβλημα του είναι ότι όχι μόνο δεν ξεχωρίζει τα είδη βίας που ασκούνται αλλά δεν μπορεί και ιστορικά να απαντήσει στο ερώτημα πώς προέκυψε (αν προέκυψε) η μετάλλαξη του πειράγματος, ο πετροπόλεμος σε «ενδοσχολική βία».

Φυσικά κάποιος θα αντιτείνει ότι τα περιστατικά βίας, σύμφωνα με τον ορισμό που δίνεται, τριπλασιάζονται στο σχολείο σε σχέση με άλλους χώρους.

Όπως πολύ σωστά επισημαίνεται, το πρόβλημα με έναν τέτοιο ορισμό είναι ότι δυσχεραίνεται η προσπάθεια να εντοπιστούν τα κοινωνικά αίτια και από την επιπλέον αδυναμία να τεθούν ασφαλείς διαχωριστικές γραμμές μεταξύ της «φυσιολογικής» βίας που εκδηλώνεται στις σχέσεις μεταξύ των παιδιών και των εφήβων και εκείνης, για την οποία θα πρέπει κανείς να ανησυχεί. Σημειώνουμε μάλιστα ότι μια μελέτη σε 14 χώρες έδειξε, μεταξύ άλλων, ότι στις μικρές ηλικίες ο εκφοβισμός δε διακρίνεται εύκολα από τις λοιπές επιθετικές και ανεπιθύμητες συμπεριφορές, γεγονός που μεταβάλλεται μόνον στα μεγαλύτερα παιδιά. Μόνον αυτά καταφέρνουν να διαχωρίζουν τον εκφοβισμό από τον καυγά και, μάλιστα, να διακρίνουν επιμέρους μορφές του, όπως το σωματικό εκφοβισμό, το λεκτικό, τον έμμεσο εκφοβισμό και τον κοινωνικό αποκλεισμό.

Υπάρχει λοιπόν το πρόβλημα του ορισμού και της γενικότητάς του, που είναι τόση ώστε αντικειμενικά να τίθεται ζήτημα οριοθέτησης για να γίνει και ως πράξη ποινικά κολάσιμη.

Υπάρχει όμως και το δεύτερο ερώτημα, δηλαδή: είναι τελικά αποκλειστικά ψυχικό φαινόμενο ή ακόμα απόρροια σχέσεων μεταξύ ομάδων που δεν σέβονται η μια τη διαφορετικότητα της άλλης;

Σύμφωνα με μια σωστή επισήμανση «Η κυρίαρχη αντίληψη για τον «ενδοσχολικό εκφοβισμό» περιορίζεται στις συμπεριφορές και τις στάσεις των ατόμων και της οικογένειας ενοχοποιώντας ουσιαστικά την λαϊκή οικογένεια, γιατί αυτή είναι που, όπως διαφαίνεται στις περισσότερες προσεγγίσεις, αδυνατεί να διαχειριστεί το πρόβλημα («επιθετικότητα», «ματαιώση στόχων», «ανασφάλεια», «αποστέρηση», «αυτοέλεγχος», «σεξουαλική ταυτότητα» κ.ο.κ.) και να εξοπλίσει τα μέλη της με τις ενδεδειγμένες ψυχοκοινωνικές δεξιότητες».

Όλα λοιπόν είναι ζήτημα θεραπείας και επιμορφώσεων!!! Ομιλίες ειδικών, πρακτικές αντιμετώπισης, επιμορφώσεις, ψυχολόγοι, ψυχίατροι, θα κάνουν καλά τον «άρρωστο», τον ανεπίδεκτο κοινωνικής μαθήσεως, δηλαδή αυτόν που

εξωτερικεύει καταστροφικά τη βία που δέχεται από την καπιταλιστική κοινωνία.

Αν δεχτούμε αυτή την αντίληψη τότε τα πάντα έχουν να κάνουν με την ευαισθητοποίηση και την επιμόρφωση. Μάλιστα ο κ.Κουράκης ήδη έκανε λόγο για επιμόρφωση μέσω ΕΣΠΑ 16.500 εκπαιδευτικών ενώ ταυτόχρονα μίλησε για την ανάγκη οι δομές αγωγής υγείας να συμβάλουν στην αντιμετώπιση του ζητήματος.

Φυσικά, κάποιος θα πει «δεν χρειάζονται όλα αυτά; Δεν χρειάζεται να ενημερωθεί η λαϊκή οικογένεια, να μάθει πώς να αντιμετωπίζει το φαινόμενο αυτό;».

Φυσικά, πρακτικές αντιμετώπισης τέτοιων φαινομένων είναι απαραίτητες, όπως επίσης είναι αναγκαία και η παρουσία εξειδικευμένων επιστημόνων, πχ. Ψυχολόγων και κοινωνικών λειτουργών στα σχολεία.

Όμως αγαπητοί φίλοι απαιτείται προσοχή! Η παρουσία τέτοιων επιστημόνων δεν είναι αναγκαία για να βρεθεί ο δήθεν άρρωστος μαθητής, ούτε για να μάθουν στους εφήβους να «είναι φίλοι» ή να σκέφτονται και να μιλούν σαν μικροί ψυχολόγοι. Γιατί κακά τα ψέματα, εδώ δεν έχουμε μόνο να αντιμετωπίσουμε την ψυχιατροποίηση του φαινομένου, αλλά και μια προσπάθεια ο αυθορμητισμός των νέων να μπει στα καλούπια του «πολιτικά ορθού», που σε μια προοπτική δεν θα είναι κάποιος πειραχτήρι αλλά bully-νταής, θύτης...

Η ενημέρωση λοιπόν είναι αναγκαία. Πρέπει να ενταχθεί όμως σε μια ευρύτερη συζήτηση για το ποιος γεννάει το πρόβλημα και όχι για να συσκοτιστεί το πρόβλημα.

Γιατί η απάντηση δεν είναι δεν είναι γενικά κι αόριστα «να αφιερώσουμε πολύ χρόνο στα παιδιά μας», «να μιλάμε με τα παιδιά μας», «να γίνουμε φίλοι με τα παιδιά», «εμείς τα συζητάμε όλα με τα παιδιά μας», «εμείς συζητάμε με το δάσκαλο», «πρέπει να υποστηρίξουμε τα όνειρα των παιδιών» κ.ο.κ.

Πρώτα απ' όλα, το σχολείο και η οικογένεια είναι κοινωνική σχέση. Και οι δυο κοινωνικοί θεσμοί κοινωνικοποιούν στο έδαφος ενός συγκεκριμένου κοινωνικού σχηματισμού, με τις ταξικές αντιθέσεις του, τα αδιέξοδά του, κ.α.

Και για να πάμε λοιπόν στο σχολείο, το αστικό σχολείο, το αστικό σχολείο της καπιταλιστικής κρίσης στην Ελλάδα.

Είναι ή δεν είναι απόρροια των ταξικών φραγμών στη μόρφωση η χαμηλή αυτοεκτίμηση που όπως λένε σχετίζεται με το bullying; Ή ας το θέσουμε και πιο συγκεκριμένα: όλα αυτά τα παιδιά που η ταξική εκμεταλλευτική κοινωνία τα σπρώχνει στην πρώιμη κατάρτιση και τη μαθητεία από τα 15 τους χρόνια, έχουν αποδεχτεί ότι δεν παίρνουν τα γράμματα, έχουν ή δεν έχουν

εσωτερικεύσει τέτοιο μίσος για την κοινωνία που τους στερεί όνειρα και δικαιώματα που τελικά μπορεί να προχωρήσουν -υπό προϋποθέσεις- σε αυτό που ονομάζουν σχολικό εκφοβισμό; Και ας δούμε μια υπενθύμιση από το ιστορικό παρελθόν. Αυτή η προσπάθεια από την πλευρά της αστικής τάξης να ψυχιατροποιήσει τα κοινωνικά φαινόμενα, δεν είναι μόνο μια προσπάθεια να αποφύγει τον εντοπισμό των κοινωνικών αιτιών που τα γεννούν. Είναι επίσης και μια απόπειρα να σωφρονήσει, να καταστείλει τη νεολαία της εργατικής τάξης, των φτωχών αυτοπασχολούμενων στρωμάτων. Να κόψει κάθε προσπάθεια ο σπόρος του ταξικού ενστίκτου και μίσους να μεταπλαθεί σε συνειδητά οργανωμένη στράτευση ενάντια στον καπιταλισμό. Δεν είναι τυχαίο ότι στο παρελθόν η προσπάθεια ανάδειξης φαινομένων νεανικής παραβατικότητας συνδέθηκε και μια σχετική άνοδο των αντιστάσεων της νεολαίας η οποία μάλιστα, κατάφερε σχετικά να αντιμετωπίσει μέσα από τις αξίες της αλληλεγγύης και φαινόμενα που σήμερα συγκαταλέγονται στην έννοια του ενδοσχολικού εκφοβισμού.

Και είναι να αναρωτιέται κανείς με την έκπληξη που δοκιμάζουν ορισμένοι, πέφτουν από τα σύννεφα θα λέγαμε, πώς γίνεται το σχολείο που διαπαιδαγωγεί στις αρχές της ισότητας, του σεβασμού στη διαφορετικότητα του άλλου, να γεννά τέτοια φαινόμενα. Και μάλιστα λένε ότι το πρόβλημα δεν είναι ακριβώς το σχολείο και το περιεχόμενό του, αυτό ας το αφήσουμε άθικτο, το ζήτημα είναι η οικογένεια.

Όμως δεν είναι έτσι τα πράγματα. Το αστικό σχολείο από τη μια ηθικολογεί και από την άλλη μετατρέπεται σε χώρο που μπαίνουν και βγαίνουν επιχειρήσεις, πολύ πρόσφατο άλλωστε το παράδειγμα εισόδου των ΠΑΕ σε σχολικούς χώρους που εντέλει δημιουργεί στρατούς και οπαδούς. Το σχολείο αυτό είναι που χωρίζει σε μια προοπτική τα παιδιά, μαθαίνοντας τους όμως όπως λέει να διαχειρίζονται τις αδυναμίες τους χωρίς άγχος, δηλαδή να μεταθέτουν τις κοινωνικές αιτίες για τη θέση τους στο σχολείο στον ίδιο τους τον εαυτό.

Και ποιος θα μιλήσει για το περιεχόμενο του Σχολικού επαγγελματικού προσανατολισμού για τα παιδιά της τρίτης γυμνασίου, που μέσα από το πρόσχημα των διαφορετικών ικανοτήτων και δεξιοτήτων, επιδιώκει να πείσει τους μαθητές για την «*εκ φύσεως*» ατομική διαφορετική επαγγελματική και εκπαιδευτική προοπτική τους. Με τις ασκήσεις αυτογνωσίας και το κάλεσμα στους μαθητές «*ν' αγαπήσουν τον εαυτό τους*», αυτό που ουσιαστικά επιδιώκεται είναι οι μαθητές ν' αποδεχτούν ενεργητικά την πρόωρη ταξική επιλογή, να εσωτερικεύσουν τις ταξικές ανισότητες σαν προσωπικές διαφορές και να διαχειριστούν το άτομό τους, "έξυπνα" και

“ευέλικτα”, προκειμένου να επιβιώσουν σ’ έναν κόσμο ανταγωνιστικό!

Αν λοιπόν θέλει κάποιος να μιλήσει για βία πρέπει να κοιτάξει και πέρα, και μάλιστα κυρίως πέρα, από τους τέσσερις τοίχους της οικογένειας. Γιατί βία είναι: Μέσα στο σχολείο το ένα παιδί να έχει πρόσβαση σε εξωσχολική στήριξη και το άλλο όχι. Βία είναι το ένα παιδί να οργανώνει τον χρόνο για να δώσει πανελλαδικές εξετάσεις για να περάσει σε κάποιο πανεπιστήμιο και το άλλο να έχει συμβιβαστεί με τους ταξικούς τοίχους που ορθώνονται μπροστά του. Βία είναι να μην μπορείς να πας διακοπές και ο συμμαθητής σου να λέει πόσο ωραία πέρασε το καλοκαίρι. Βία είναι να ακούς τα μπράβο του δασκάλου και του καθηγητή και εσύ συνεχώς να είσαι το ξύλο το απελέκητο που πρέπει να τελειώνει το σχολείο νωρίς-νωρίς για να μάθει καμιά τέχνη.

Όπως σωστά έχει επισημανθεί:

«Δεν είναι λίγα τα παιδιά της εργατικής τάξης, αντιδρώντας στην κυρίαρχη λογική, επιχειρούν την υπέρβαση του συστήματος, υιοθετώντας μια «αντισχολική κουλτούρα», με ανάλογα αντικομφορμιστικές συμπεριφορές που προκαλούν το σύστημα. Μετατρέπονται σε «μάγκες», που αναλαμβάνουν να ταράξουν την ηρεμία της σχολικής ζωής, διαχωρίζοντας τη θέση τους από τους κοινωνικά και σχολικά συμμορφωμένους συμμαθητές και δασκάλους τους, θέτοντας ωστόσο τελικά τους εαυτούς τους «εκτός νυμφώνος». Πρόκειται για εκείνους τους νέους που, απαξιώνοντας με τη σειρά τους το σχολείο και την κοινωνία που τους έχει ματαιώσει πολλαπλώς, καταδικάζουν, ουσιαστικά, τους εαυτούς τους στη διαιώνιση και αναπαραγωγή της ταξικής τους θέσης, κάνοντάς την να φαντάζει ως αναπόδραστο πεπρωμένο. Πρόκειται για μια διαδικασία αναπαραγωγής του κυρίαρχου συστήματος μέσω του σχολικού μηχανισμού και, μάλιστα, μέσα ακόμη και από την αμφισβήτηση και ανοιχτή αντιπαράθεση με αυτόν».

Υπάρχει λοιπόν απάντηση;

Κατά τη γνώμη μας, χρειάζεται με νηφάλιο τρόπο να ανοίξει η συζήτηση μέσα και στις δομές του κινήματος για τα πραγματικά κοινωνικά αιτία του φαινομένου, χωρίς υπερβολές και ωραιοποιήσεις. Πρώτα απ’ όλα όμως απαιτείται η ίδια η λειτουργία, η πρακτική των λαϊκών οργανώσεων και κυρίως της νεανικής συλλογικότητας, να δημιουργεί όρους αλληλεγγύης, απομόνωσης των όποιων ανάλογων συμπεριφορών, να μετουσιώνεται η δικαιολογημένη απέχθεια στο σύστημα σε οργανωμένη συλλογική πάλη. Μόνο μέσα από τους κόλπους του κινήματος μπορεί να γεννηθεί η υγιής αντίθεση στο όποιο

bullying εντοπίζεται, και πάντως όχι με στάση πληροφοριοδότη που εθίζεται στο να «δίνει» τον συμμαθητή του.

Και όποιος θεωρεί ότι είναι ακραία μια τέτοια έκφραση ας δούμε τι λέει και ο «Συνήγορος του Παιδιού» που προτείνει την «Αξιοποίηση του θεσμού των μαθητικών συμβουλίων (15μελών και 5μελών) για την ενίσχυση των διαδικασιών κατανόησης, διαμόρφωσης και τήρησης των σχολικών κανόνων»...

Στο όνομα δηλαδή της «αλληλεγγύης» και της «προστασίας» των παιδιών από όσα εκείνοι - αυθαίρετα - βαφτίζουν «βία», επιχειρείται μια πραγματικά βρώμικη προσπάθεια να νομιμοποιηθεί στις συνειδήσεις το «κάρφωμα», ο χαφιεδισμός, η καταστολή, και μάλιστα ακόμα κι αυτά τα όργανα του μαθητικού κινήματος, τα 5μελή και 15μελή να παίξουν τέτοιο ρόλο. Η προσπάθεια αυτή και ο τρόπος που γίνεται, χρησιμοποιώντας ως πρόσχημα και δούρειο ίππο τα δικαιώματα των μαθητών που οι ίδιοι πρώτοι τσαλαπατάνε και λερώνοντας αξίες όπως η αλληλεγγύη, είναι πέρα για πέρα χυδαία.

Οι μαθητές δε χρειάζονται καθ' υπόδειξη «των αρχών», «ομάδες φιλίας» και «ρόλους». Η αλληλεγγύη ανάμεσα στα παιδιά του λαού δεν έχει σχέση με τις καρικατούρες αυτές. Είναι βαθιά και αληθινή ακριβώς γιατί είναι ταξική, είναι αλληλεγγύη ανάμεσα σε ίσους. Δεν έχει σε τίποτα να κάνει με την τάχα «φιλανθρωπία» των αστών για τον πιο αδύναμο ή με το σεβασμό της αστικής νομιμότητας και των κανόνων που αυτή βάζει.

Γιατί, αγαπητοί φίλοι, είναι διαφορετικό ζήτημα να εντοπίζεις ένα κοινωνικό φαινόμενο και να το αναλύεις επιστημονικά με βάση την ιστορικότητα και την ταξικότητά του και είναι εντελώς διαφορετικό με βάση μια διόγκωση ενός υπαρκτού προβλήματος που σχετίζεται και με ρατσιστικές αντιλήψεις, να επιδιώκεις να εδραιώσεις την αντίληψη για μια δήθεν «ελευθερία».

Στην πραγματικότητα πίσω από τα όμορφα και τάχα αταξικά λόγια προβάλλει η μία και μόνη ελευθερία που «χάρισε» στην ανθρωπότητα ο καπιταλισμός και που τα παιδιά των εργατικών οικογενειών συνειδητοποιούν όλο και περισσότερο: Η ελευθερία του καπιταλιστή να εκμεταλλεύεται τους εργαζόμενους. Η «ελευθερία» των εργαζόμενων να τους εκμεταλλεύονται, να τους βασανίζουν μια ζωή, να τους ζεύουν στη δουλειά με το πολύ ελεύθερο και δημοκρατικό ερώτημα «ή δουλεύεις για να κερδίζει ο καπιταλιστής ή πεθαίνεις της πείνας». Και τι χαρίζει αυτή την «ελευθερία» στους καπιταλιστές και τους εργαζόμενους; Μα φυσικά η ατομική, η καπιταλιστική ιδιοκτησία στα μέσα παραγωγής, πάνω στην οποία στέκει και η εξουσία τους. Να το άγιο δυσκοπότερο της «ελευθερίας» των αστών. Όταν αυτό αμφισβητηθεί οι ευγένειες... τελειώνουν

απότομα και τα λόγια περί δημοκρατίας και Συνταγμάτων μπαίνουν στο συρτάρι. Τότε είναι που θίγεται η «ατομικότητα» του καπιταλιστή, τότε είναι που τα διδάγματα για καταδίκη της βίας «απ' όπου κι αν προέρχεται» πάνε περίπατο και μπαίνει σε κίνηση η οργανωμένη βία, το αστικό κράτος και οι μηχανισμοί του, «ο νόμος και η τάξη» ενάντια στους εργαζόμενους και τα παιδιά τους, ενάντια σε όποιον αμφισβητεί την εξουσία και την ιδιοκτησία του κεφαλαίου.

Αυτή την απλή αλήθεια προσπαθεί να κρύψει από τους μαθητές το αστικό σχολείο και οι υπόλοιποι μηχανισμοί του κράτους των αστών. Αυτή την απλή αλήθεια κρύβουν και όσοι εξωραΐζουν το αστικό κράτος και επικαλούνται τις... δημοκρατικές ευαισθησίες ιμπεριαλιστικών οργανισμών όπως είναι η ΕΕ που τάχα εξασφαλίζουν τη «διαφορετικότητα» και την ελευθερία όλων. Όμως τελικά στοχεύουν στη νομιμοποίηση στη συνείδηση του μονοπωλίου της βίας από το κράτος των καπιταλιστών.

Αγαπητοί φίλοι και σύντροφοι.

Στη συζήτηση για την ενδοσχολική βία χρειάζεται να ξεχωρίσουμε και το ρόλο του εκπαιδευτικού. Προφανώς μπορεί να μην είναι δική του η ευθύνη για την ανάπτυξη τέτοιων κοινωνικών φαινομένων, είναι όμως ο δρόμος της ανάληψης ατομικής και συλλογικής ευθύνης για τον ίδιο το δάσκαλο να οργανώσει τη σχολική ζωή με τέτοιο τρόπο, να ανοίξει τη συζήτηση στην τάξη έτσι ώστε η τάση των νέων για δημιουργία, για δράση πέρα από κάποια κλισέ, ο συσσωρευμένος θυμός για το «σύστημα» να βρει θετική, αγωνιστική, συλλογική διέξοδο.

Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι ο δάσκαλος που θέτει το λειτούργημά του στην υπηρεσία των λαϊκών αναγκών, εκ των πραγμάτων έρχεται σε ρήξη με την κατεύθυνση που τον θέλει απλά διεκπεραιωτή ενός μαθήματος που μεταδίδει τις αξίες και την ιδεολογία της αστικής τάξης. Ότι δουλεύει σταθερά με εκείνα ακριβώς τα παιδιά που είναι τα πιο «δύσκολα», τα παιδιά που λόγω της ταξικής-κοινωνικής τους καταγωγής ο δρόμος τους προς τη μόρφωση, τη γνώση δεν είναι στρωμένος με ροδοπέταλα.

Ένας εκπαιδευτικός που προσπαθεί να κάνει πράξη την αλληλεγγύη μέσα κι έξω από το μάθημα, που σκύβει στη σχολική αποτυχία όχι για να τη θεωρήσει αποτέλεσμα της δικής του δουλειάς αλλά έχοντας επίγνωση των ταξικών παραμέτρων της αναλαμβάνει το δικό του μερίδιο ευθύνης, αφιερώνοντας και χρόνο για να ανεβάσει το μορφωτικό επίπεδο των παιδιών της λαϊκής οικογένειας. Που από το δικό του μετερίζι συμβάλλει ώστε να γίνεται κατανοητό πως πρέπει η κοινωνία να γράφει στις σημαίες της, το «ένας για όλους κι όλοι για έναν» για να πάρει και το αντίστοιχο περιεχόμενο το σχολείο.

Ένας εκπαιδευτικός που όπως έγραψε ο σοβιετικός παιδαγωγός Μακάρενκο, θέτει καθήκοντα στον μαθητή αναγνωρίζοντας σε αυτόν τον αυριανό χτίστη της νέας ζωής.

Αγαπητές φίλες και φίλοι, συντρόφισσες και σύντροφοι.

Το Κόμμα μας με αίσθημα ευθύνης παρακολουθεί και μελετά τις εξελίξεις, χωρίς να παρασύρεται από τη μόδα, αλλά και χωρίς να κλείνει τα μάτια σε σύγχρονα φαινόμενα της κοινωνικής ζωής. Άλλωστε, από τις στήλες και του Ριζοσπάστη αλλά και του περιοδικού «Θέματα παιδείας» αντιμετωπίσαμε έγκαιρα το φαινόμενο του ενδοσχολικού εκφοβισμού με νηφαλιότητα και χωρίς να τρέχουμε πίσω από τις εξελίξεις.

Επιμένουμε όμως αγαπητοί φίλοι στον εντοπισμό των πολιτικών προεκτάσεων του ζητήματος.

Με την ευκαιρία αυτή, οφείλουμε να αναγνωρίσουμε την ταξική οπτική στην αντιμετώπιση του bullying από τον «Συνήγορο του Παιδιού», που λέει ότι: «Τα σχολεία για να μπορέσουν να είναι περισσότερο αποτελεσματικά στην αντιμετώπιση συμπεριφορών βίας μεταξύ των μαθητών, χρειάζεται να πραγματώσουν και να ενισχύσουν το ρόλο τους ως θεσμός κοινωνικής διαπαιδαγώγησης των παιδιών στις αξίες και τους κανόνες της κοινωνίας στην οποία αυτά ζουν...».

Ακριβώς εκεί είναι και το πρόβλημα και η λύση του προβλήματος: σε ποια κοινωνία. Όσο η κοινωνία θα είναι χτισμένη πάνω στην ιδιοκτησία των μέσων παραγωγής από μια χούφτα παράσιτα, τους καπιταλιστές, πάνω στην εκμετάλλευση των εκατομμυρίων εργαζόμενων και τη βία του αστικού κράτους, των θεσμών και των ιμπεριαλιστικών οργανισμών, οι «αξίες» και οι «κανόνες» στις οποίες θα διαπαιδαγωγούνται οι μαθητές θα είναι αυτές του ατομισμού και του ανταγωνισμού, του «πάτα επί πτωμάτων», του κέρδους και της «επιχειρηματικότητας» που στύβει τους εργάτες, της κολοβής κοινωνικοποίησης, της «ελευθερίας» των ναρκωτικών, των σάπιων ιδανικών.

Όταν η εργατική τάξη και οι σύμμαχοί της ανατρέψουν την εξουσία του κεφαλαίου, κοινωνικοποιήσουν τα βασικά και συγκεντρωμένα μέσα παραγωγής κι αρχίσουν να οικοδομούν τη δική τους σοσιαλιστική κοινωνία και να παράγουν για τις δικές τους ανάγκες και όχι για τα κέρδη των καπιταλιστών, τότε και στο σχολείο δεν θα έχουν θέση τα σάπια ιδανικά των αστών.

Σε αυτές τις συνθήκες οικοδομείται κι ένα σχολείο σε ριζική αντίθεση με αυτό που ζούμε ή ζήσαμε παλιότερα.

Ένα σχολείο ενιαίο που δεν κατηγοριοποιεί τους μαθητές όπως σήμερα. Δίνει όσο το δυνατό σε όλους τους νέους την

απαραίτητη γνώση για να μπορέσουν να σταθούν στα πόδια τους με βάση την επαγγελματική επιλογή που θα κάνουν.

Το σχολείο αυτό, δεν έχει καμία σχέση με το σημερινό σχολείο, το ταξικό σχολείο, τα ταξικά Λύκεια. Δε στερεί όπως σήμερα από τα παιδιά της λαϊκής οικογένειας την αναγκαία για τη σημερινή εποχή γενική μόρφωση ως υπόβαθρο για κάθε μελλοντική επαγγελματική επιλογή και μάλιστα παίρνει μέτρα ειδικά για τα παιδιά της λαϊκής οικογένειας για να βοηθηθούν όσο το δυνατόν περισσότερο στις σπουδές τους και στα μαθήματά τους, που δε θεωρεί κανένα παιδί για πέταμα, ανήμπορο μπροστά στη γνώση.

Ο ρόλος του σχολείου υπηρετεί συνολικά το στόχο της ανάπτυξης των νέων κοινωνικών σχέσεων μέσα από τη διαπαιδαγώγηση των νέων ανθρώπων, στην κατεύθυνση της όσο το δυνατόν ολόπλευρα και ισόρροπα ανεπτυγμένης προσωπικότητας. Έτσι το σχολικό πρόγραμμα μαζί με το πνεύμα καλλιεργεί και το σώμα, μαζί με τη γνώση οργανώνει το συναισθηματικό κόσμο των μαθητών και την κοινωνική τους ζωή, αναπτύσσοντας την αισθητική και φυσική αγωγή, την κοινωνική δράση.

Αυτό το σχολείο προετοιμάζει τους νέους ανθρώπους για να συμβάλλουν στην παραγωγή και την οικοδόμηση της νέας κοινωνίας και γι' αυτό έχει ανάγκη, να καλλιεργεί και να αναπτύσσει τη συντροφικότητα και τη συλλογικότητα, την αλληλεγγύη, την αξία της μόρφωσης και της δουλειάς για την κοινωνία, την ομορφιά της αλήθειας και της επιστήμης, την πίστη στις αστείρευτες, ανεξάντλητες δυνάμεις του εργαζόμενου λαού.